

06.07.2011
ד' בתמוז תשע"א

המלצות הגנת הצומח בדלועי סתיו בשטח פתוח בערבה, 2011

כללי

ההמלצות הינן כלליות לאבטיח ומלון סתיו- לשוק מקומי וליצוא.

1. ליצוא לחו"ל משתמשים בתכשירים המותרים לפי דרישות חברת היצוא. שימו לב! לא כל תכשיר המותר בארץ מותר גם ביצוא.
2. לפני הטיפול יש לקרוא את התווית שעל אריזת התכשיר ולפעול בהתאם.
3. לאחר ריסוס יש להקפיד על ימי המתנה לפני קטיף כפי שמצוין בתווית (לשוק המקומי) או ברשימות ליצוא □ (לפי רשימת המשוק).
4. פעילות הדבורים חיונית להאבקה יעילה, לכן חשוב לטפל בהתאם להנחיות ספק הדבורים.
5. אין לרסס צמחים הנמצאים בעקה: צימאון, ריסוסי הורמון.
6. אין להשאיר תכשיר הדברה במים אפילו למספר שעות בודדות.

מזיקים

זבובי מנהרות = מינהרנים

□ בערבה מופיעים 2 מינים של מינהרנים העלולים לגרום להתייבשות העלים על ידי יצירת מנהרות בתוכם. בדרך כלל בגידול סתווי המזיק לא מהווה בעיה בעקבות הצימוח המהיר של הצמחים. אבל כשהתקפת המזיק מתרחשת בגיל צעיר מאוד של הגידול כדאי לשקול אפשרות לטפל.
למנהרן החממות רימה צהובה ומנהרות מפותלות בצד העליון של העלה.
למנהרן העורקים רימה בצבע קרם ומנהרות לאורך העורקים בצד התחתון של העלה.
הדברה: תכשירי האבמקטין (ורטימק ודומיו), טריגרד (טופגארד), אויסקט, טרייסר אולטרה. כל התכשירים יעילים בהדברת כל המינים של המנהרנים.
מומלץ לרסס עם תחילת הופעתם כדי לא לבד שליטה בהדברה.

כנימות עלה

מדכאות צימוח, מפרישות טל-דבש דביק עליו מתפתחות פטריות ה"פייחת". כנימות עלה מעבירות וירוסים.
הדברה: תכשירי אימידקלופריד (קונפידור ודומיו), אקטרה, טלסטאר, מרשל, צ'ס, נקר, זהר 215, נימפר, תותח.

כנימת עש הטבק

מוצצת את תוכן העלים ומיבשת אותם, מפרישה טל דבש. כנימת עש הטבק מעבירה מספר וירוסים וביניהם: וירוס הבהרת עורקים במלפפון (CVYV), וירוס גימרון צהוב בדלועיים (CYSDV), וירוס קיפול עלי הקישוא (SqLSV), וירוס גימרון החוורת של האבטיח (WmCSV).

בקרי באגר שה"ח:

<http://www.shaham.moag.gov.il>

חוות גילת 85820 . טל' 9920982 – 08 פקס 9920970 - 08

בשתילות המוקדמות של חודש יולי בדרך כלל אין צורך לטפל בתחילת הגידול, אבל בחלקות הסמוכות לחלקות פרחים ישנה סכנה מידית לנוכחות המזיק. בשתילות אוגוסט מומלץ להגן על השתילים ביריעות בד (אגריל) או רשת 50 מ"ש מתחילת הגידול (זריעה או שתילה) ועד הכנסת הדבורים לשטח.
הדברה: בוגרים וזחלים – מוספילן, אקטרה, קליפסו 480, ביסקיה 240 (ידבירו גם כנימות עלה), איפון, פגסוס (עלול לצרוב). תכשיר אימידקלופריד (קונפידור דומינ) כדאי לתת טיפול אחד בלבד בתחילת העונה (אמצע-סוף אוגוסט) כתכשיר הראשון בממשק ההדברה.
בוגרים בלבד: אוויסקט.
זחלים בלבד: אוברון (ידביר גם אקרית אדומה) טייגר/קובר, אפלורד, Q-215.

אקרית אדומה וצהובה

יכולה לגרום ליבוש עלוות הצמחים על ידי מציצת תוכן העלים.
הדברה: תכשירי אבמקטין (□ורטימק ודומינ) בשילוב עם שמן אולטרפיין (ירידה ביעילות של התכשירים), אקרימייט, אקסמייט, ספיידר (נגד דרגות צעירות בלבד), נימגארד, מיטק, אפולו, פלורמייט, מילבנוק.
באבטיח: גם מסאי, מייטקליון, מגיסטר, מטאור.

אקרית העיוותים

עלולה לגרום לנזק באבטיח בצורת עיוותים בעלווה, יבוש ועצירת צימוח של קודקודי צמיחה.
הדברה: תכשירי אבמקטין (ורטימק ודומינ), פיראט, תכשירי גופרית.

זבוב התסיסה

נקבת הזבוב מטילה את הביצה בחריץ הנוצר עם התנתקות העוקץ. הרימה הבוקעת ממנה נוברת בתוך הפרי וגורמת לריקבון. הנזק צפוי בעיקר בעונות החגים בסתיו ובאביב.
הדברה: סניטציה! קטיף לפני היוצרות החריץ וניקיון השטח מפירות נרקבים יועילו במניעה. דיזיפאן, תכשירי דיאזינון (דיזיקטול ודומינ).

זחלי עשי לילה

פרודניה, לפיגמה הליוטיס, פלוסיה. בדרך כלל אינם מהווים בעיה. הנזק העיקרי הוא בגירוד קליפת הפרי באבטיח ובמילון צעיר. בבעיות כדאי להתייעץ עם המדריכים.

זבוב הדלועיים

מזיק הסגר. חובה לרסס את השדה כבר מתחילת החנטה מדי 2-3 שבועות בטלסטאר או מוספילן.

מחלות

קימחון

שתילות מוקדמות כמעט לא סובלות מהמחלה. ככל שהשתילה מאוחרת יותר, מאמצע אוגוסט ואילך, הגידול רגיש יותר למחלה. המחלה מופיעה בסתיו המאוחר עם ירידת הטמפרטורות (מסוף ספטמבר). הטיפול יינתן בהתאם למצב התקדמות הגידול.
במלון ואבטיח: אופיר 2000 (רק מלון), טופנקו/עומר, אינדר, באיפידן/שביט, דומארק, דומארק □קומבי, טימור, נימגארד, נמרוד, תכשירי גפרית, וקטרה, סטרובי, סיסטאן/ראלי, פולאר, פרליון, קוליס, קומודור, קרמט, EOS, וקטרה, נץ, אפרן מולטי, אינדר, שריף, סיגנום, נימפר, שמן קייצי JMS.
רק באבטיח: אביר - לטיפול בזני קרימסון ו-313.

מונוספורואסקוס

מחלת קרקע התוקפת את שורשים של צמחי המלון. גורמת לנבילת הצמחים בדרך כלל בשלב שהם עמוסים בפרי.
מניעה: 1. בשטח שנעשה בו חיטוי קרקע סולרי ומתאם סודיום מספיק טיפול אחד בעונת הגידול הסתוית - כחודש משתילה הגמעת אחד התכשירים: עמיסטר/עמיעוז, קומודור או ספורטק במינונים הרשומים בתוויות.
2. שטח שלא עבר חיטוי קרקע בתכשירים כימיים מומלץ לטפל פעמיים במהלך עונת הגידול הסתוית: הגמעת אחד התכשירים כשבועיים וחמישה שבועות משתילה: עמיסטר/עמיעוז, קומודור או ספורטק.

רשימת שילובים של תכשירי הדברה בדלועיים בשטח פתוח ערבה 2011

כללי

1. להלן שילובים אפשריים של תכשירי הדברה שנבדקו לגבי פגיעה בדלועיים אבל לא כולם נבדקו ליעילות.
2. הסימן / בא לציין בחירה בין תכשירים שונים להדברת הפגע.
3. שילובים שאינם מופיעים כאן אינם ידועים או פוגעים בגידול שימו לב גם על תווית התכשיר.
4. זנים שונים יכולים להגיב שונה לתכשירים ולשילובים.

אוברון+ אאופן/אולטרה/קליפסו/רומקטין/הליו גפרית/טלסטאר/באיפידן
אופיר 2000+פרוקליים

אקסמייט+איפון

דומרק+ורטימק/טלסטאר/מנקו די/מרשל 25/פיראט/קוציד/קנון 50/תיונקס/קומודור/קוסמוס
דלסן+מנצידן/מנקור/תיונקס

הליוגופרית+ אויסקט/דיינן/זהר LQ215/מנצידן/מרשל 25

טלסטאר+דומרק/דומרק קומבי/ורטימק/מרשל/קנון 50/קוסמוס

מוספילן+סטרובי/סיגנום/קנון 50/מנבגן/וירול

מנבגן ונדק+גופרית/דומרק קומבי

סולפוזול+ רומקטין

סמש+מנצידן

ספיידר+ ורטימק/פלורמייט

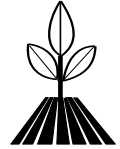
רומקטין+עומר/סולפוזול

מסאי+ אופיר

פיראט+ אויסקט/דומרק/מנקו די/שביט/תיונקס

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
שרות ההדרכה והמקצוע
מחוז הנגב

באבטיח בנוסף לרשימה הכללית:
אטברון+ דומארק/דומארק קומבי/פיראט
מוספילן+ וירול/נץ/סטרובי/סיגנום
שריף+ אוונט/ורטיגו/מגיסטר

רשימה של תכשירי הדברה מורשים לשוק מקומי ניתן למצוא באתר משרד החקלאות, השירותים להגנת הצומח:

<http://www.hadbara.moag.gov.il/hadbara>

בברכה,
סבטלנה דוברינין
מדריכת הגנת הצומח בערבה

"כא האמור לא ציל הינו באדר צצה מקצועיות באחד ואל מקבל הצצה לנהוג מנהל להירות"

בקר באגר שה"מ:

<http://www.shaham.moag.gov.il>

חוות גילת 85820 . טל' 9920982 – 08 פקס 9920970 - 08